

## Kommunikationsstöd Astra Zeneca vaccin

Detta är ett kommunikationsstöd till vårdpersonal som får frågor från patienter om Astra Zenecas vaccin.

### Bakgrund om Astra Zenecas vaccin, detta har hänt

**29 januari** godkänns Astra Zenecas vaccin mot covid-19. Folkhälsomyndigheten beslutar att använda vaccinet för de som är yngre än 65 år. Grunden för den åldersbegränsningen är att det, vid den tidpunkten, finns för lite data om vaccinets skyddseffekt för personer som är 65 år och äldre.

**4 mars** rekommenderas vaccinet även för personer som är 65 år och äldre. Tre studier från Storbritannien har visat att Astra Zenecas vaccin har en god skyddseffekt även för personer som är 80 år och äldre.

**16 mars** beslutar Folkhälsomyndigheten att tillfälligt pausa användningen av vaccinet mot covid-19 från Astra Zeneca. Myndigheten vill invänta ett utlåtande från EMA om eventuella samband mellan vaccinet och rapporterade eventuella biverkningar.

**18 mars** slår EMA fast att det inte finns någon ökad risk för blodproppar i samband med vaccination av Astra Zenecas vaccin. EMA fortsätter dock att utreda fallrapporter om blodproppar i kombination med blödningar. I dessa fall handlar det om blodproppar på ovanliga ställen i kroppen och i kombination med blödning. Folkhälsomyndigheten fortsätter tillsammans med Läkemedelsverket att ytterligare granska fallen.

**25 mars** Folkhälsomyndigheten rekommenderar att Astra Zenecas vaccin mot covid-19 fortsätter användas i Sverige för att skydda personer som är 65 år och äldre mot sjukdomen covid-19. Pausen bland yngre fortsätter i väntan på ytterligare utredning för att klargöra om händelserna med blodproppar i kombination med blödningar hos personer är kopplade till vaccinet eller inte.

**8 april** Blodproppar med låg nivå av blodplättar bedöms nu som en mycket sällsynt men allvarlig biverkning kopplat till Astra Zenecas vaccin mot covid-19. Nyttan överväger fortfarande riskerna konstaterar EMA. Folkhälsomyndigheten går igenom informationen från EMAs säkerhetsgenomgång för att ta reda på är om det finns anledning att ändra de nuvarande rekommendationer. Medan arbetet pågår ligger rekommendationerna fast.

**20 april** Den rekommenderade åldersgränsen för AstraZenecas vaccin kvarstår tills vidare. Personer under 65 år som redan har fått en dos av Vaxzevria bör istället erbjudas en andra dos av så kallade mRNA-vaccin.

**26 april** Den som är under 65 år och redan fått en första dos av Astra Zenecas vaccin kan även få sin andra dos av samma vaccin om de särskilt önskar det. Rekommendationen att erbjuda mRNA-vaccin som andra dos gäller fortfarande.

## Frågor och svar om Astra Zenecas vaccin

### Varför ändrades rekommendationerna för Astra Zenecas vaccin?

De vacciner som används mot covid-19 ska vara trygga att använda. Alla vacciner och eventuella biverkningar följs därför upp löpande. I Europa har Astra Zenecas vaccin getts i över 25 miljoner doser. Ett litet antal rapporter har kommit in om att yngre personer har fått blodproppar i kombination med blödningar efter vaccinationen. Folkhälsomyndigheten beslutade därför att tillfälligt pausa användningen av Astra Zenecas vaccin medan den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) utredde om det finns ett orsakssamband.

Folkhälsomyndigheten har granskat EMA:s utredning, gjort en egen genomgång av den information som finns om de misstänkta biverkningarna och haft möten med experter i Sverige och andra länder. Bedömningen är att för personer som är 65 år och äldre är Astra Zenecas vaccin tryggt att använda och ger ett mycket gott skydd mot allvarlig sjukdom. För dem kan vaccinet fortsätta att användas.

Rekommendationen om att personer som är yngre än 65 år, dvs. födda 1957 eller senare, inte bör vaccineras med AstraZenecas vaccin Vaxzevria gäller tills vidare. Personer under 65 år som redan har fått en dos av Vaxzevria bör istället erbjudas en andra dos av så kallade mRNA-vaccin, som PfizerBiontech eller Moderna.

### Vilka kan få Astra Zenecas vaccin?

Astra Zenecas vaccin rekommenderas till personer över 65 år.

### Varför rekommenderas Astra Zenecas vaccin till personer över 65 år?

Astra Zenecas vaccin Vaxzevria är ett vaccin som ger ett mycket gott skydd mot allvarlig sjukdom i covid-19 och det är godkänt för personer över 18 år. Personer över 65 år, dvs. födda 1956 och tidigare, har en hög risk för allvarlig sjukdom och en låg risk för allvarliga biverkningar. Därför bedömer Folkhälsomyndigheten att det är både tryggt och viktigt att använda Astra Zenecas vaccin mot covid-19 för denna åldersgrupp.

### Vad gäller för dem under 65 år som redan fått dos 1 av Astra Zenecas vaccin?

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att de personer som är under 65 år som har fått en första dos av Astra Zenecas vaccin istället ska få en andra dos av mRNA-vaccin cirka 12-15 veckor efter Vaxzevria. Någon ytterligare påfyllnadsdos av mRNA-vaccin behövs inte.

### Jag är under 65 år och har fått en dos av Astra Zenecas vaccin. Får jag ta en andra dos av samma vaccin om jag vill?

På grund av att ovanliga men allvarliga biverkningar har rapporterats hos yngre personer rekommenderar Folkhälsomyndigheten att Astra Zenecas vaccin används för personer som är födda 1956 eller tidigare, dvs. för den som är 65 år och äldre.

Personer som är under 65 år och som har fått en första dos av Astra Zenecas vaccin, kan erbjudas en andra dos av samma vaccin om personen själv önskar det.

### **Jag är under 65 år och kan tänkta mig att ta Astra Zenecas vaccin för att slippa vänta, kan jag få det?**

Nej, vi vaccinerar enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

### **Kan jag själv välja vilket vaccin jag får?**

Alla vacciner som är godkända mot covid-19 skyddar effektivt mot sjukdom hos personer som är 18 år och äldre. Men det finns en begränsad tillgång på olika vacciner och därför finns det ingen möjlighet för dig att välja vilket vaccin du får mot covid-19.

Du har rätt att tacka nej till vaccin men får då vänta. Du kan boka en ny tid och ta det vaccin som erbjuds då. Det finns dock ingen garanti att du då får det vaccin som du önskar.

### **När får jag reda på vilket vaccin jag får?**

Om du i samband med bokning frågar vilket vaccin du kommer få så har du rätt att veta, **om** vårdcentralen vid det tillfället vet vilket vaccin som kommer användas. Om din bokade tid ligger längre fram vet inte alltid vårdcentralerna vilket vaccin det kommer bli. Du har rätt att ”vända i dörren” och behöver då inte betala för uteblivet besök.

Du kan inte se vilket vaccin du kommer få via tidsbokningen på 1177.se.

### **Kommer alla över 65 år få Astras vaccin?**

Nej vi vaccinerar med samtliga tillgängliga vacciner, i dagsläget vaccinerar regionen även med vaccin från Pfizer och Moderna. Vilket vaccin man har tillgängligt beror på vaccinleveranserna.

### **Vad innebär den allvarliga biverkningen?**

De sällsynta biverkningar som har rapporterats kopplat till Astra Zenecas vaccin innefattar blodpropp i kombination med blödningar.

### **Jag tar blodförtunnande läkemedel, kan jag vaccinera mig?**

Ja, det kan du. Men berätta för den som ska vaccinera dig att du använder blodförtunnande läkemedel. I hälsodeklarationen som du fyller i innan vaccinationen ställs också frågan om du tar blodförtunnande läkemedel. Anledningen till att frågan ställs är att vaccinerna ges intramuskulärt och att det finns en risk för blödning i samband med sticket.

### **Finns det sjukdomar som gör att man inte ska vaccineras med AZ?**

Den enda riskfaktor man har hittat är ålder under 65 år. Man har inte sett några samband med tidigare proppar, trombocyt sjukdomar eller läkemedel. Är du över

65 år så finns inga medicinska skäl att välja annat vaccin.

### **Jag har en ökad risk att få blodproppar. Kan jag vaccineras med alla vaccin mot covid-19?**

Ja, du kan vaccineras mot covid-19. Om du har haft blodpropp av något slag, tar blodförtunnande medicin eller en medicin för att förebygga blodproppar, kan du vaccineras med samtliga godkända vaccin mot covid-19.

Den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) har gjort en särskild utredning av Astra Zenecas vaccin och konstaterat att det inte finns någon ökad förekomst av blodproppar bland de som har vaccinerats med det.

Läkemedelsverket och EMA undersöker fortfarande om det finns ett samband mellan Astra Zenecas vaccin och en ovanlig kombination av blodproppar och blödningar. Detta har setts hos ett fåtal personer som är under 65 år och är inte samma typ av blodproppar som nämns ovan.

### **Vilket skydd får jag efter vaccination?**

Vaccinationen skapar ett skydd mot allvarlig sjukdom. Efter vaccinationen bygger kroppens immunförsvar upp ett skydd mot covid-19. Men det är inte säkert att alla som vaccineras får ett heltäckande skydd. Detta gäller för alla vacciner, inte bara de mot covid-19. Men du löper ändå mindre risk att bli allvarligt sjuk. Studier pågår för att få reda på hur länge skyddet efter covid-19 vaccin varar och om påfyllningsdoser kommer att behövas.

### **Relaterade länkar**

- [Frågor och svar om vaccination mot covid-19, Folkhälsomyndighetens webbplats](#)
- [Information om vaccination med Astra Zenecas vaccin till personer som är 65 år och äldre](#)
- [Bedömning pågår efter utlåtande från Europeiska läkemedelsmyndigheten \(EMA\)](#)
- [Folkhälsomyndighetens samlade information om vaccination mot covid-19](#)